

**MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA
ETIKAI-FEGYELMI SZABÁLYZAT**

Készítette a MÉK Etikai-Fegyelmi Bizottsága
elnök: Szalay Tihamér
jogtanácsos: dr. Enczi János

TARTALOM

I. RÉSZ	AZ ETIKAI - FEGYELMI SZABÁLYOK GYŰJTEMÉNYE
I. fejezet	Általános szabályok
1. cím:	A szabályzat célja
2. cím:	Értelmező fogalom meghatározások
II. fejezet	Az építészeti gyakorlat etikai szabályai
3. cím:	Az építész és a társadalom kapcsolatának általános elvei
4. cím:	Az építészeti tevékenység
5. cím:	Az építész és megbízója
6. cím:	Az építészeti verseny
7. cím:	Az építész kötelezettségei kollégái iránt
III. fejezet	Az építészeti gyakorlat szakmai kötelezettségei
8. cím:	Az építész komplex felelőssége
9. cím:	Szakmai érdek – építetői érdek
10. cím:	Az építész és a szakmai hatóságok
11. cím:	Az építész és a vállalkozó
12. cím:	Az építész, mint generáltervező
IV. fejezet	Az építész kötelezettségei a Magyar Építész Kamarával szemben
13. cím:	A kamarai tag
14. cím:	A tisztségviselők
V. fejezet	Az etikai-fegyelmi szabályok megsértése esetén kiszabható büntetések
15. cím:	A kiszabható büntetések fajtái
16. cím:	A büntetések kiszabásának szempontjai
17. cím:	A büntetések végrehajtása és nyilvántartása
18. cím:	A büntetések jogkövetkezményei
II. RÉSZ	MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA ETIKAI-FEGYELMI ELJÁRÁSI SZABÁLYAI
I. fejezet	Általános rendelkezések
	Az etikai-fegyelmi eljárás hatálya
	Hatáskör, illetékesség
II. fejezet	Az első fokú eljárás
	Az eljárás megindítása
	A panasz
	Az etikai-fegyelmi eljárásra irányuló panasz befogadása
	Az előzetes vizsgálat
	Az első fokú etikai-fegyelmi bizottság eljárása
	Az etikai-fegyelmi tárgyalás
	Első fokú határozat kijavítása, kiegészítése
	Jogorvoslat az első fokú határozattal szemben
III. fejezet	Másodfokú etikai-fegyelmi eljárás
	Másodfokú határozat kijavítása, kiegészítése
	Jogorvoslat a másodfokú etikai-fegyelmi határozattal szemben
	Új eljárás
IV. fejezet	Összeférhetetlenség az etikai-fegyelmi eljárás során
	Területi kamara összeférhetetlensége
	Személyi összeférhetetlenség
	Az összeférhetetlenségi kifogás
V. fejezet	Hatályba léptető rendelkezések

I. RÉSZ AZ ETIKAI - FEGYELMI SZABÁLYOK GYŰJTEMÉNYE

I. fejezet Általános szabályok

1. cím A Szabályzat célja

A jelen szabályzat meghatározza azokat a magatartási normákat, amelyek vétkes (szándékos vagy gondatlan) megszegése etikai-fegyelmi eljárást von maga után, valamint azokat az elvárásokat, amelyek az építész hivatásba vetett közbizalom őrzése érdekében minden építészről elvárható. Ezen elvárások megsértése etikai-fegyelmi eljárást vonhat maga után.

Az építésznek a hivatásához tartozó természetes felelőssége, hogy szakmai tevékenysége során az építész - az épített és a természeti világ minősége és harmóniája érdekében - magas szintű szaktudását következetesen elvszerűsítse, a társadalmi érdek szem előtt tartásával képviselje.

A hivatástudatra épülő, etikus tevékenység a jogi környezet szabályainak betartásán túlmenően hozzájárul az egyéni és a társadalmi lét minőségének javításához. A gondatlan, szándékos, a szabályokat figyelmen kívül hagyó tevékenység károsít, rombol, így etikai vétségnek minősül.

Fegyelmi vétséget követ el az a tag, aki az építészeti, illetve mérnöki tevékenységre vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok, illetve kamarai szabályzatok rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanul megszegi.

2. cím Értelmező fogalom meghatározások

2.1 Építész: az etikai-fegyelmi szabályzat értelmezésében minden olyan természetes személy, akinek a szakmai tevékenysége, a tervező és szakértő mérnökök valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: kamarai törvény) értelmében csak a törvényben szabályozott kamarai tagság alapján folytatható, és az illető a Magyar Építész Kamarát létrehozó területi kamarák valamelyikének a tagja.

2.2 Felelős műszaki vezető, aki felel:

- az építményfajtának, építési tevékenységnek megfelelő jogosultságának meglétéért,
- szakmunka irányításáért,
- az építmény, építményrész jogerős és végrehajtható építési engedélynek és a hozzá tartozó jóváhagyott engedélyezési terveknek, illetve a jogszabályban meghatározott kivitelezési terveknek megfelelő megvalósításáért,
- az építési tevékenységre vonatkozó szakmai, minőségi és biztonsági előírások megtartásáért,
- munkálatok szakszerűségéért.

2.3 Műszaki ellenőr, az építetető helyszíni képviselőjeként ellenőrzi az építési szerelési munka szakszerűségét, elősegíti és ellenőrzi a vonatkozó jogszabályok, hatósági előírások, szabványok, szerződések, valamint az építésügyi hatóság illetve az építmény létesítését engedélyező hatóság által jóváhagyott építészeti műszaki terv betartását.

2.4 Épület: olyan építmény, amely szerkezeteivel részben vagy egészben teret, helyiséget, vagy ezek együttesét zárja körül meghatározott rendeltetés – jellemzően tartózkodás – céljából.

2.5. Építészeti-műszaki tervezés: olyan szellemi tevékenység, amelynek eredménye lehet az építmény, építményrész, építmény együttes megépítéséhez, bővítéséhez, felújításához, átalakításához, helyreállításához, korszerűsítéséhez, lebontásához, elmozdításához, rendeltetésének megváltoztatásához szükséges, jogszabályban meghatározott tartalmú és részletezettségű építészeti-műszaki tervdokumentáció elkészítése.

2.6 Építésügyi műszaki szakértői tevékenység: az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos műszaki jelenségek ok-okozati összefüggésének magas szakmai színvonalú értékelése, ezen belül

a vitatott esetek megítélése, a hibák, károk, illetve ezek okainak feltárása és mindezekkel kapcsolatban szakértői vélemények készítése.

2.7 Tervező: az a természetes személy, aki az építészeti-műszaki tervezési jogosultság szabályainak megfelel, függetlenül attól, hogy tevékenységét magánszemélyként (egyéni vállalkozó, szellemi szabadfoglalkozású) vagy gazdálkodó szervezet tagjaként vagy alkalmazottjaként végzi.

2.8 Építető (megbízó): az a természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság vagy egyéb társaság, amely megrendelést, vagy megbízást ad, illetve felhasználási szerződést köt a tervezővel építészeti szolgáltatás nyújtására, illetve tervek felhasználására.

2.9 Kivitelező: az a természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság vagy egyéb társaság, amely az építetővel kötött megállapodás alapján a tervező által készített tervet kivitelez.

2.10 A terv (tervek): a tervező által létrehozott valamennyi műszaki rajz, vázlat, ábra, kép, illetve a terv részei lehetnek: számítás, meghatározás, előírás, utasítás, bejegyzés, nyilatkozat, igazolás, összesítés, gyűjtemény, kivonat és adattár.

2.11 Építészeti-műszaki tervpályázat: az építészeti-műszaki tervezési feladatok előkészítésére szolgáló sajátos tervezési versenyforma, és az építészeti-műszaki pályamű alapján a tervező kiválasztásának egyik módja.

2.12 Gazdálkodó szervezet: A Polgári Törvénykönyv 685. § c) pontjában felsorolt gazdálkodó szervezetek.

2.13 Szándékosság: Szándékosan követi el az etikai-fegyelmi vétséget, aki magatartásának következményeit előre látja, kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik.

2.14 Gondatlanság: Gondatlanságból követi el a cselekményt, aki magatartásának lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet, vagy körültekintést elmulasztja.

2.15 Kár: Az etikai-fegyelmi vétség alapjául szolgáló cselekménnyel vagyonban okozott értékcsökkenés, vagyoni hátrány, vagyonban okozott kár, elmaradt vagyoni előny, illetve nem vagyoni kár.

II. fejezet

Az építészeti gyakorlat etikai szabályai

3. cím

Az építész és a társadalom kapcsolatának általános elvei

3. Az építész kötelessége, hogy

- az építészet – művészeti, kulturális és tudományos – sajátosságait ismerje és ismertesse,
- társadalmi rangját, elismertségét, fenntartsa, fejlessze,
- tevékenységét – tervezési munkáján túl is – az építészeti hivatás etikája szerint végezze.

Ezen etikai elvek betartása érdekében az építész:

3.1 Közéleti szereplése során nem mondhat vagy tehet olyat, ami félrevezeti a közvéleményt, ami más építész jogos érdekét sérti, vagy önmaga számára jogosulatlan előnyt eredményez.

3.2 Szakmapolitikai vagy szakmaközi tevékenysége során – más szakmai vagy társadalmi csoportok érdekeinek tiszteletben tartása mellett – köteles az egyetemes és hazai építészeti érdekek, a Magyar Építész Kamara sajátos érdekeinek és az általa képviselt építészek érdekeinek következetes képviselésére és érvényesítésére.

3.3 Kötelessége, hogy oktatói-nevelői tevékenységének végzése során – a szakmai, művészeti, műszaki ismeretek mellett – fokozott hangsúllyal képviselje, oktassa és kérje számon a szakma erkölcsi normáit, az etikus magatartás mindennapos kötelezettségét.

3.4 Kötelessége, hogy saját és kollégái tevékenysége során tudja és tudatosítsa, hogy az építészeti alkotások szerzői jogi védelme egyéni és közérdek, és ennek megfelelően járjon el.

4. cím

Az építészeti tevékenység

4. Az építésznek illetékességének határain belül törekednie kell a legmagasabb szakmai minőséget megtestesítő alkotás létrehozására. Alkotói tevékenysége során tartsa szem előtt, hogy az építészettől a társadalom műszaki, gazdasági és művészeti eredményt egyaránt igényel. Ezen elvek érvényesülése érdekében az építész:
- 4.1 Csak olyan megbízást vállalhat el, amelynek megoldásához megszerzett képesítése és gyakorlata révén jogosultságot szerzett, amelyhez hivatásszerűen ért.
- 4.2 Nem írhat alá olyan tervet vagy dokumentációt felelős tervezőként, amelynek elkészítésében, nem e minőségben vett részt. Tervezőtársként, munkatársként is csak olyan tervet vagy dokumentációt írhat alá, melyben e minőségében közreműködött.
- 4.3 Csak abban az esetben fogadhat el generáltervezői megbízást, és vállalhat felelősséget egy teljes mű koordinálására, ha annak minden - eltérő jogosultságot és képesítést igénylő - műszaki, szakmai részfeladatát a vonatkozó és megfelelő jogosultsággal rendelkező szakember készíti és hitelesíti.
- 4.4 Nem készíthet, nem írhat alá, nem hitelesíthet olyan terveket, olyan intézkedéseket vagy előírásokat, amelyek nem felelnek meg a szakma általános értékrendjének, az általánosan elfogadott építészeti, műszaki színvonalnak, szakmai szabályoknak és jogszabályoknak.
- 4.5 Vissza kell utasítania a szakszerűtlen, jogszerűtlen vagy előírásokba ütköző megoldásokra irányuló igényeket. Amennyiben a megbízó vagy a munkáltató ragaszkodik ez irányú utasításaihoz, úgy vissza kell lépni a feladattól, és egyoldalúan meg kell szüntetni a jogviszonyt.

5. cím

Az építész és megbízója

5. Az építész szakmai tevékenysége során ügyfele, megbízója képviseletében, annak meghatalmazottjaként, az ügyfél és az építészet érdekeinek etikus képviselőjeként jár el. Ezen elv szerint az építész:
- 5.1 A megbízással egy időben köteles tisztázni a feladat megoldásában való jártasságát, illetékességét, tervezői jogosultságát, valamint minden olyan tény, ami befolyásolhatja döntéseinek függetlenségét vagy munkájának minőségét.
- 5.2.1 A szerződéskötés során köteles a megbízót minden olyan körülményről, tényről, műszaki adatról, vonatkozó jogszabályokról és előírásokról tájékoztatni, aminek ismerete a szakmai jártasság okán elvárható, és a munka teljesítésére kihatással van és lehet.
- 5.2.2 Etikai vétséget követ el, aki a megbízót felesleges, céltalan feladatok elvégzésére biztatja, vagy megbízójának a megbízás teljesítése közben nyilvánvalóan felesleges költségeket okoz.
- 5.3 Személyes előnyökért nem tehet a vonatkozó jogszabályoktól és előírásoktól eltérő, vagy szakmailag kifogásolható engedményt a megbízója részére még abban az esetben sem, ha a kétoldalú megállapodás harmadik személy érdekeit közvetlenül nem sérti.
- 5.4 A megbízás teljesítése során teljes körű és szakmailag korrekt tájékoztatással kell előkészítenie az egyes építetói döntéseket. Az építész a kialakult és elfogadott tervet csak a megbízó egyetértése esetén változtathatja meg.

- 5.5 Nem terjeszthet elő olyan tervet, szakvéleményt – még alternatív megoldásként sem –, amelyben foglaltak nem felelnek meg a vonatkozó jogszabályoknak, szabályoknak, előírásoknak, vagy műszakilag megvalósíthatatlanok.
- 5.6 Az építésznek minden birtokába jutott, vagy a szerződés teljesítése közben született tényt, információt – ami megbízójával kapcsolatos – bizalmasan kell kezelnie.
- 5.7 Kerülnie kell minden olyan kapcsolatot, helyzetet, ami alapján a megbízás teljesítése során ellenérdeklőség keletkezhet, vagy ami gátat jelent a megbízatással kapcsolatos szabad döntéshozatalban.
- 5.8 Az építészeti szolgáltatást a szakmai-művészi követelmények megfelelő szintű teljesítéséhez szükséges munka és költségráfordítás, a vállalt felelősség valamint a konkrét időszak értékviszonyai alapján a Magyar Építész Kamara vonatkozó díjszámítási szabályzatában meghatározott módon ajánlott megállapítani, melyhez a szabályzat ajánlott díjtételei alkalmazhatók.
- 5.9 Az építész ugyanazon munka elvégzéséért csak egy megbízótól fogadhat el díjazást, kivéve, ha előzetesen és egyéb jogszabályba nem ütközően, ettől eltérően állapotok meg.
- 5.10 Az építésznek megbízójával a vonatkozó jogszabályok és rendeletek előírásai szerint, a munka elvégzésére szerződést kell kötnie, a tervezési feladat elvégzését és a terv átvételét igazoltatni kell, és a tevékenység díjának megfelelő számlát kell kiállítani. A jogi és etikai viták elkerülése, illetőleg megítélhetősége érdekében írásbeli szerződés megkötése ajánlott és indokolt.

6. cím

Az építészeti verseny

6. Az építésznek képviselnie kell azt az elvet, amely szerint az építészeti verseny társadalmi érdekű célja, hogy az adott feladathoz megtalálja a legjobb tervet és a terv megvalósításának letéteményesét, az alkalmas építészt.
- 6.1 Az építész kizárólag olyan építészeti versenyben vehet részt, amelynek versenyformája a vonatkozó jogszabályokat valamint a Magyar Építész Kamara szabályzatait nem sérti, és amelyek lebonyolítása során
- a pályázók esélyegyenlősége,
 - a feladat és a bírálati szempontok korrekt, előzetes közzététele,
 - a bíráló szakszereplésének és pártatlansága,
 - a feladat mértékével arányos idő, valamint
 - a pályázat eredményének nyilvánossága biztosított, illetve biztosítható.
- 6.2 Az építész kizárólag a jogszabályok és a Magyar Építész Kamara tervpályázati szabályzata szerint kiírt és a szerint szabályosan lebonyolított pályázatokon vehet részt, ill. működhet közre.
- 6.3 Az építész nem vállalkozhat olyan tervezési feladat elvégzésére, vagy abban való közreműködésre, amely feladatra a jogszabályok szerint tervpályázatot kell kiírni.
- 6.4 A pályázat lebonyolításában ill. pályázóként résztvevő építésznek kötelessége felhívni a pályázatot kiíró és lebonyolító személyek figyelmét a szabályszerű tervpályázat lebonyolításának kötelezettségére.
- 6.5 Az építész a munka megszerzése, a számára kedvező döntések és határozatok meghozatala, a hatósági eljárások könnyítése érdekében nem ajánlhat fel senkinek ajándékot vagy más adományt (pl. pénzt), juttatást vagy jutalékot.

7. cím

Az építész kötelezettségei kollégái iránt

7. Az építész tartsa szem előtt és biztosítsa kollégái jogait, ismerje el és támogassa szakmai eredményeiket és törekvéseiket. Súlyos etikai vétséget követ el, aki a szerzői jogokat megsérti.
- 7.1 a) Az építész gondoskodik munkatársai, vagy beosztottjai munkavégzéséhez szükséges környezeti feltételekről, szakmai információkról, megfelelő díjazásról, és tegye lehetővé szakmai fejlődésüket.
- b) Az építész kössön előzetes, egyértelmű és kölcsönös érdekekre épülő egyezséget, mielőtt másokkal közös feladatot vállal.
Az egyezés során tisztázni kell:
- az együttműködés jogállását, módját,
- a feladat és a díjazás megosztásának mértékét,
- a döntési és felelősségi határokat,
- a szerzői jogi kérdéseket, a szerzői jogi viszonyt (szerzőtársi, társszerzői, együttesen létrehozott mű) és a szerzőségi arányokat.
- 7.2 a) Az építészeti alkotás, amelybe beletartozik a terv és a terv alapján megvalósult épület létrehozójának, a SZERZŐ-nek szellemi terméke. A terv jogszerű aláírója – bármilyen tervezési konstrukció esetén – az eredeti szerző, aki egyedül vagy szerzőtársi viszonyban a művet megalkotta.
- b) A terven, és a terv nyilvánosságra hozatala során jogszerű aláíróként fel kell tüntetni az építészeti és műszaki tervezési jogosultságról szóló jogszabályok szerint – a végzett feladat és a munkában való részvétel minőségének rögzítésével – valamennyi szerzőtárs és a jogosultságok és kötelezettségek szempontjából mértékadó munkatárs nevét és a tervezésben viselt szerepét (generáltervező, felelős tervező, tervezőtárs, munkatárs, szakági társtervezők).
- c) Az építész más szerző tervét, vagy bármilyen szerzői jogi védelem alatt álló művét saját műveként nem tüntetheti fel, szerzőként nem írhatja alá.
- 7.3 Szerzőtársi jogviszony során keletkezett szerzői művek esetén – egyéb konkrét írásbeli megállapodás kivételével – és azonos szerzői művön belül az egyenlő jogok és kötelezettségek elvét, a szerzők egyenrangúságát kell mértékadónak tekinteni.
- 7.4 Olyan szerzői művek esetében, ahol a mű egészén belül önálló szerzői mű jogi feltételeit kielégítő munkarészek készülnek, és ezek szerzői nem azonosak a mű vezető tervezőjével, a szerzőségi viszony minden lényeges elemét, a jogok, a felelősség és kötelezettségek határait és mértékét előzetesen írásos megállapodásban rögzíteni kell.
- 7.5 a) Ha egy építészeti alkotást létrehozó társadalmi, megbízási igény megszűnt vagy megváltozott, a terv megváltoztatása vagy az objektum átépítése vagy bontása jogszerű és indokolt, kivétel, ha az objektum bizonyos társadalmi igény szerint részben vagy egészben védett.
- b) Az építészeti alkotások (objektumok) védelmét csak társadalmi méretekben kötelező jogszabályi környezet biztosítja, így a szerző, a tulajdonos vagy bármilyen társadalmi testület természetes joga, hogy a védetté nyilvánítást kezdeményezze.
- c) Az építmény átépítésére vonatkozó társadalmi- megrendelői-tulajdonosi igényt a szerző, kizárólag a szerzői jogaira hivatkozással – a védettség szabta határokon túl – nem utasíthatja el. Az az építész, aki indokolatlanul elzárkózik a hozzájárulás megadásától, vagy az írásbeli megkeresést követő 15 napon belül nem nyilatkozik, etikai vétséget követ el. Vitás esetekben állásfoglalásért a területileg illetékes kamarához kell fordulni. A területi kamara előzetes etikai eljárásban vizsgálja meg a vitát (békéltetés). Amennyiben ez nem

hoz minden fél számára kielégítő eredményt, kamarai etikai, vagy bírósági eljárásnak van helye.

- d) Az eredeti mű megőrzendő tartalmát illetően védett épület esetén a védelem szabta határokat kell mértékadónak tekinteni. Amennyiben az épület nem áll védelem alatt, a megőrzendő értékek és a megváltoztatásra irányuló szándék egyensúlyáért a beavatkozó és az eredeti szerző együtt felelős. (a korábbi 5.6 a.) pontja)

- 7.6. a) "Szerzői jogi védelem alá tartozik az építészeti alkotás és annak terve. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől (1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról 1. § 2k; 3 a továbbiakban Szjt.)

A szerzői jog azt illeti meg, aki a művet megalkotta (szerző). (Szjt. 4. §). Több szerző közös művére, ha annak részei nem használhatók fel önállóan, a szerzői jog együttesen és – kétség esetén – egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat; a szerzői jog megsértése esetén azonban bármelyik szerzőtárs önállóan is felléphet (Szjt. 5. § 1.).

A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok – a személyhez fűződő és a vagyoni jogok – összessége. (Szjt. 9. § 1.)

A szerző jogait nem ruházhatja át, azok másként nem szállhatnak át és a szerző nem mondhat le róluk (Szjt. 9. § 2. 3.). A szerzői jogok a szerző életében és halálától számított hetven éven át részesülnek védelemben (Szjt. 31. §).

A szerző halála után az e törvényben szabályozott személyhez fűződő jog megsértése miatt a védelmi időn (Szjt. 31. §) belül az léphet fel, akit a szerző irodalmi, tudományos vagy művészi hagyatékának gondozásával megbízott - ilyennek hiányában pedig, vagy ha a megbízott nem intézkedik, az, aki a szerzői vagyoni jogokat öröklési jogcímen megszerzte." (Szjt. 14. § 1.)

- b) A szerző kizárólagos joga műve felhasználásának módjáról határozni. A mű, a terv felhasználásának lehetőségét szerződésben vagy a tervdokumentációban kell rögzíteni. A tervdokumentációt csak arra a célra szabad felhasználni, amilyen célra készült.

„A felhasználásra engedély kizárólag felhasználási szerződéssel szerzhető (Szjt. 16. § 1.). A szerzőt a mű felhasználásáért díjazás illeti meg, amelyről nem mondhat le. (Szjt. 16. § 4.)

A mű felhasználásának minősül különösen (Szjt. 17. §):

1. Többszörözés

„A szerző kizárólagos joga, hogy művét többszörözze, és hogy erre másnak engedélyt adjon (Szjt. 18. §). Többszörözés: a mű anyagi hordozón való – közvetlen vagy közvetett – rögzítése, bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen. (Szjt. 18. § 1a.)

Az építészeti alkotások többszörözése a tervben rögzített alkotás kivitelezése és utánépítése. (Szjt. 18. § 2.)

2. Átdolgozás, továbbdolgozás

„A szerző kizárólagos joga, hogy művét átdolgozza, illetve másnak engedélyt adjon (Szjt. 29. §).”

Az átdolgozás jogának átadása minden esetben kizárólag előzetesen, írásban megkötött megállapodás alapján lehetséges.

Jogosulatlan tervfelhasználásnak illetve továbbtervezésnek számít az eredeti szerző hozzájárulása nélkül, a tervnek további tervfázissá való továbbtervezése, fennmaradási terv készítése, az épület bontási terveinek elkészítése.

- c) Az objektum átépítését célzó terv elkészítésére az eredeti szerző igénybevétele a célszerű, de ez kötelezővé nem tehető.

Az objektum átépítését célzó terv elkészítésére szóló megbízás esetén a beavatkozó szerző előzetesen köteles az eredeti szerző egyetértő írásos hozzájárulását kérni, az esetleges együttműködést kezdeményezni, a vonatkozó Szerzői jogi törvény által előírt időtartamon belül, feltéve, hogy az eredeti szerző fellelhető és szerzői jogait gyakorolni képes. Beavatkozó szerzőnek bizonyítottan mindent meg kell tennie az eredeti szerző vagy jogutódjának felkutatására és hozzájárulásának megszerzése érdekében.

Az egyetértő hozzájárulás megszerzése során célszerű rögzíteni, hogy a beavatkozás a szerzői mű lényegét, így a szerzőséget nem érinti, vagy a beavatkozás nyomán – a felek szerzői együttműködésével – új szerzői mű és szerzőtársi viszony jön létre, vagy - a beavatkozás olyan mértékű, amely nyomán új szerzői mű jön létre, ennek születésekor az eredeti szerző nem kíván élni a jogaival, így a szerzői jog a továbbiakban a beavatkozó szerzőt illeti.

7.7 Az építész:

- a) Nem vállalhat el olyan megbízást, amelyre más - megfelelő jogosultsággal bíró - kollégájának folyamatban lévő, lezáratlan szerződése, szóbeli vagy írásos megállapodása van. Etikai szempontból lezáratlan szerződésnek minősül, ha az építész és megbízója között hatályban lévő tervezési szerződés van és/vagy az építésznek a megbízója felé leszámlázott, részben vagy egészben kifizetetlen követelése áll fenn.
- b) Nem ajánlhatja fel a szolgálatait ilyen ügyben, nem kezdeményezhet versenyt, nem készíthet ellentervet, nem nyilváníthat olyan véleményt, ami kollégája megbízása ellen hat, és saját esélyeit erősíti.
- c) Kivételt jelent a 5.7 a-b) pontok alól, ha a Megbízó az eredeti megbízást visszavonta, az elvégzett munka ellenértékét megfizette, és az eredeti tervezési megbízás ill. szerződés megszüntetése jogi, szerzői jogi és gazdasági értelemben is rendezett.

7.8 Az építész szakmai, műszaki véleményt, zsűri véleményt, bármely érdekelt fél által kezdeményezett, vagy megfizetett állásfoglalást csak úgy hozhat nyilvánosságra, hogy pontosan tisztázza minden, az ügyben fontos fél érdekeltségét, így például, hogy kit képvisel, és állásfoglalása milyen célt szolgál.

7.9 Építész a kollégáját ne vádolja meg indokolatlanul szakmai vagy etikai vétség elkövetésével. Súlyos etikai vétséget követ el az a kamarai tag, aki bizonyítottan szándékosan, alaptalanul kezdeményez szakmai vagy etikai-fegyelmi eljárást kollégája ellen.
Az építészek egymás közötti vélt, vagy valós sérelmeiket először egymás között kötelesek rendezni. Ennek bizonyított sikertelensége esetén fordulhatnak panasszal a területileg illetékes kamarához.

III. fejezet

Az építészeti gyakorlat szakmai kötelezettségei

8. cím

Az építész komplex felelőssége

- 8.1 Az építész szakmagyakorlása során komplex felelősséggel tartozik - az építészet művészi-műszaki kötelessége alapján - a munka művészi és szakmai-műszaki alkalmasságáért.
- 8.2 Etikai-fegyelmi vétséget követ el, aki a jogszabályi, hatósági előírások ismeretének hiányában, vagy annak figyelmen kívül hagyásával a megbízás teljesítését, engedélyezését késlelteti, megbízóját többelétráfordításra kényszeríti.

9. cím

Szakmai érdek – építetői érdek

- 9.1 A szakma általános érdekeinek és értékrendjének és az építető sajátos érdekeinek ütközése esetén abból kell kiindulni, hogy a választott megoldás alkalmasságáért a tervező a felelős. A megbízó vélt vagy valós érdekeit nem szabad a szakma általános elvárásaiban, szabályokban előírásokban megfogalmazott érdekek elé helyezni. Az építész nem alkalmazhat szakszerűtlen

vagy jogszerűtlen megoldást még akkor sem, ha a megrendelő erre kifejezetten kéri, vagy utasítja.

10. cím

Az építész és a szakmai hatóságok

10. Az építész:
- 10.1 Kísérje figyelemmel és ismerje az aktuális hatósági és szakhatósági előírásokat és eljárásokat.
- 10.2 Hatósági vagy más döntéshozó szervezet, önkormányzat tagjaként, tanácsadójaként vagy alkalmazottjaként ne vegyen részt olyan döntésekben, amelyek az általa végzett munkával kapcsolatba hozhatók.
- 10.3 Ne vállaljon el olyan megbízást, amelynek a felügyeletében, bírálatában, véleményezésében, zsűrizésében hatósági képviselőként vagy döntéshozóként részt vett illetve részt vesz.
- 10.4 A kamarai tag hatósági vagy más döntéshozó szervezet, önkormányzat tagjaként, előkészítőként, előterjesztőként, közreműködőként ill. döntéshozóként nem vehet részt olyan határozatok meghozatalában, nem tehet olyan intézkedéseket ill. engedményeket, amelyek a vonatkozó törvényeknek, előírásoknak, szabályoknak, helyi rendeleteknek ill. szakmai igényeknek nem felelnek meg.
- 10.5 Főépítész az illetékességi területén végzett tervezési tevékenységét alkalmanként írásban jelentse be munkaadójának, munkáltatójának és a területi kamarának a megbízás elfogadása előtt. A bejelentést követően – az eljárási és más jogszabályoknak megfelelően – kérje más első fokú eljáró építési hatóság kijelölését az összeférhetlenség elkerülése és az etikus magatartás betartásának érdekében.

11. cím

Az építész és a vállalkozó

- 11 Az építész
- 11.1 A megbízás teljesítése során kialakuló szakmai kapcsolataiban őrizze meg döntési és szakmai függetlenségét; döntéseiben minden esetben a megbízó jogszerű érdekeinek és a szakma általános érdekeinek alapján kell eljárnia.
- 11.2 Anyag-, gyártmány- ill. szerkezetszállítótól nem fogadhat el jutalékot, ill. nem köthet velük ügynöki szerződést, még abban az esetben sem, ha ezt előzetesen megrendelőjével jóváhagyatta.
- 11.3 A munkában résztvevő és a közös megbízó megrendelése alapján tevékenykedő vállalkozótól, csak a megbízó tudtával és egyetértésével fogadhat el megbízást bármilyen – a tárgyi munkára vonatkozó – tervezési feladat elvégzésére.

12. cím

Az építész, mint generáltervező

- 12.1 Az építész generáltervezői vagy fővállalkozói tevékenysége során – megbízóként – köteles a megbízottjai számára biztosítani azokat a jogokat, és köteles számon kérni azokat a kötelezettségeket, amelyeket a Magyar Építész Kamara Alapszabálya és érvényes szabályzatai a szakmai működés színvonalának biztosítása érdekében előírnak.

IV. fejezet

Az építész kötelezettségei a Magyar Építész Kamarával szemben

13. cím

A kamarai tag

- 13.1 Az építész szakmai tevékenységét a Magyar Építész Kamara területileg illetékes területi kamarájának tagjaként végzi. Etikai-fegyelmi kötelezettsége, hogy a Kamara alapszabályában és szabályzataiban foglaltakat betartsa és betartassa
- 13.2 Etikai-fegyelmi vétséget követ el az a kamarai tag, aki:
- a) a kamara tagsággal vállalt, vagy jogszabály által rá rótt kamarai kötelezettségét nem teljesíti, vagy felróható módon teljesíti;
 - b) eljárásával, magatartásával a kamara, vagy az építészet, illetve építészek tekintélyét sérti, lejáratja;
 - c) a MÉK érvényes szabályzatainak bármelyikét megsérti,
 - d) MÉK elnökségének vagy a területileg illetékes kamara elnökségének határozatát megsérti,
 - e) nem működik együtt az illetékes szakmafelügyeleti bizottsággal, illetőleg az első- vagy másodfokú etikai-fegyelmi bizottsággal, munkáját nem segíti, meghallgatáson, a fegyelmi tárgyaláson nem jelenik meg;
 - f) a kamara határozatainak nem tesz eleget, nem fizeti meg a meghatározott határidőig a számára előírt tagdíjat, eljárási költséget, pénzbüntetést,
 - g) a területi kamara küldöttjeként küldötti feladatait nem látja el, két küldöttértekezleten vagy küldöttgyűlésen indokolatlanul nem jelenik meg,
 - h) a szerzői joggal kapcsolatos kamarai előírásokat nem tartja be,
 - i) a MÉK küldöttgyűlése határozatának bármelyikét megsérti, vagy nem tartja be.

14. cím

A tisztségviselők

- 14.1 A Kamara tisztségviselőinek jogai és kötelezettségei – az Etikai-fegyelmi Szabályzat értelmezésében – azonosak a rendes tagokéval.
- 14.2 A tisztségviselő etikai-fegyelmi eljárásban való érintettsége esetén a területi és személyi összeférhetlenség szabályai szerint kell eljárni.
- 14.3. Amennyiben a kamara tisztségviselője ellen etikai-fegyelmi eljárás indul:
- a) az eljárás időtartama alatt – tekintettel az ártatlanság kötelező vélelmére – tisztségét és képviselői jogait megtarthatja, de saját kérésére joga van a tisztséget szüneteltetni, vagy ügyvezetőként ellátni;
 - b) a tisztségviselővel szembeni jogerős etikai-fegyelmi határozatot – kivéve, ha egyedi mérlegelés és az ügy súlya alapján ez alól az eljáró Etikai-fegyelmi Bizottság a határozatában eltérő javaslatot tesz – visszahívási indítványként kell kezelni.

V. fejezet
Az etikai-fegyelmi szabályok megsértése esetén kiszabható büntetések

15. cím
A kiszabható büntetések fajtái

- 15.1 A szakmai és etikai – fegyelmi vétség esetén kiszabható büntetések:
- a) figyelmeztetés;
 - b) pénzbírság, amelynek mértéke legfeljebb a kiszabás időpontjában hatályos szabálysértési pénzbírság legmagasabb összegének négyszerese lehet,
 - c) a kamarai tisztség viselésétől való, legfeljebb egy évig terjedő eltiltás,
 - d) a tagsági viszony legfeljebb egy évig terjedő felfüggesztése;
 - e) a kamarából történő kizárás.
- 15.2 A pénzbírság a 15.1 bekezdés a), c)-e) pontjaiban meghatározott büntetéssel együtt, mellékbüntetésként is alkalmazható.
- 15.3 A 15.1 bekezdés d)-e) pontjaiban meghatározott büntetés végrehajtása egy alkalommal legfeljebb 3 év időtartamra felfüggeszthető. Ha a felfüggesztés időtartama alatt jogerősen újabb etikai-fegyelmi büntetést szabtak ki, a felfüggesztett büntetést is végre kell hajtani.

16. cím
A büntetések kiszabásának szempontjai

- 16.1 Az etikai-fegyelmi vizsgálat során vizsgálni kell, hogy a panasz szándékos vagy gondatlan cselekmény következménye.
E rendelkezés alkalmazása szempontjából szándékosan követi el az etikai-fegyelmi vétséget, aki magatartásának következményeit előre látja, kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik. Gondatlanságból követi el a cselekményt, aki magatartásának lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.
A bizonyítottan szándékos cselekmény tényét a határozat szövegében rögzíteni kell.
- 16.2 A büntetés kiszabása során az eljáró bizottságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy:
- a) A bepanaszolt személyre vonatkozóan nyilvántart-e a kamara jogerős marasztaló határozatot, ebben az esetben önmagában csak figyelmeztetés büntetésként nem szabható ki
 - b) Az adott ügyben bizonyított cselekmények együttes, halmazati büntetése arányos legyen a cselekmények súlyával. E rendelkezés alkalmazása szempontjából halmazatnak minősül, ha a panaszolt építész egy vagy több cselekménye, több etikai- fegyelmi vétséget valósít meg és azokat egy etikai-fegyelmi eljárásban bírálják el. Halmazati büntetésként, a halmazatban lévő cselekmények közül, a legsúlyosabb cselekményre kiszabható büntetés mértékénél egy fokozattal súlyosabb büntetést kell kiszabni.
 - c) A minősített etikai-fegyelmi vétséget (16.3) ismételten elkövette a bepanaszolt építész.
 - d) Az etikai-fegyelmi vétség elterjedtségével arányban legyen. Az eljárás alapjául szolgáló cselekmény gyakoriságának növekedését, elterjedtségét a büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményként kell figyelembe venni.

- e) A pénzbüntetés mértékének, illetőleg a tagsági viszony felfüggesztése időtartamának meghatározása során a többi mérlegelési szemponton túlmenően enyhítő, illetve súlyosbító körülményként kell figyelembe venni a panaszolt etikai-fegyelmi eljárás során tanúsított magatartását. Súlyosbító körülményként kell értékelni, ha a panaszolt a cselekmény elkövetését tagadta, illetve nem ismerte el, nem működött közre az eljárás lefolytatása során, az etikai vizsgálat lefolytatása érdekében, az etikai bizottság által bekért, a birtokában lévő iratok benyújtását megtagadta, birtokában lévő bizonyítékokat nem bocsátotta az etikai-fegyelmi bizottság rendelkezésére.

16.3 Minősített etikai-fegyelmi vétség esetében a kiszabható büntetés mértéke a határozott idejű felfüggesztésnél kisebb nem lehet.

E rendelkezés alkalmazása szempontjából minősített etikai-fegyelmi vétségnek minősül különösen:

- a bizonyítottan szándékos, vagy rosszhiszemű cselekmény,
- a kárt okozó cselekmény,
- a versenyszabályok tudatos megsértése vagy kijátszása,
- a szerzői jogok tudatos megsértése,
- más építész tudatos kijátszása,
- jogosulatlan tervezés (ha bizonyítottan szándékos vagy rosszhiszemű),
- olyan terv aláírása, melynek nem volt felelős tervezője, amelyet nem az aláíró tervező készített, vagy nem abban a tervezői minőségben készített, mint amilyen tervezői megnevezést a terv tartalmazott (strómankodás),
- közreműködés megfelelő tervezői jogosultsággal nem rendelkező személy által készített terv aláírásában.

16.4 A kamara által külön jogszabályok szerint vezetett névjegyzékben szereplő, de kamarai tagsággal nem rendelkező szakmagyakorlókkal szemben fegyelmi eljárás kizárólag a kamarai szabályzatok keretein kívül, a szakmai szabályok megszegésével elkövetett fegyelmi vétség esetén folytatható le. Velük szemben kizárólag pénzbüntetés szabható ki.

17. cím

A büntetések végrehajtása és nyilvántartása

17.1 Az etikai-fegyelmi ügyekben hozott határozatok jogerőre emelkedését és végrehajtását a területi kamara titkára kíséri figyelemmel. A határozatot hozó etikai-fegyelmi bizottságnak a határozatot az illetékes területi kamara titkárának 8 napon belül meg kell küldenie. Jogerős és végrehajtható az első fokú határozat, ha ellene a kézhezvételt követő 15 napon belül fellebbezéssel nem éltek.

A másodfokon hozott határozat a kihirdetés napján jogerős és végrehajtható.

17.2 A jogerős büntetéseket a területi kamara titkára hajtja végre.

A jogerős és végrehajtható büntetéseket a területi kamarának haladéktalanul végre kell hajtani. A felfüggesztés vagy kizárás büntetés végrehajtásáról a területi kamara titkára 3 napon belül értesíti a MÉK titkárát, hogy az haladéktalanul intézkedhessen annak a névjegyzékben történő átvezetéséről.

17.3 a) A másodfokú etikai-fegyelmi eljáráshoz és az ezt követő bírósági eljáráshoz szükséges adminisztráció ellátásáért a MÉK titkára felelős.

A bírósági keresetet, valamint ítéletet a kézhezvételt követően a MÉK titkára 8 napon belül köteles a területileg illetékes kamara titkárának, valamint a MÉK Etikai-fegyelmi Bizottságának megküldeni.

b) Az első fokon jogerőssé vált és végrehajtható kizáró, illetve felfüggesztő büntetéseket tartalmazó határozatot, a területileg illetékes kamara titkára 8 napon belül köteles a MÉK Etikai-fegyelmi Bizottságának megküldeni.

A MÉK Etikai-fegyelmi Bizottság a megküldött határozatot nyilvánosságra hozza.

- c) A területi kamara titkára gondoskodik a jogerős és végrehajtható büntetéseknek a kamarai nyilvántartásban való feltüntetéséről és végrehajtásáról. A bejegyzett büntetést a nyilvántartásból a végrehajtás befejezésétől számított öt év eltelté után törölni kell.
- 17.4 Az eljárási díjat és a kiszabott pénzbírságot az elmarasztalt tag a határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 naptári napon belül köteles a területileg illetékes kamara pénztárába befizetni. A befizetés elmulasztása esetén, a területi kamara titkára a tagdíjfizetés elmulasztásához fűződő jogkövetkezményt alkalmazza.
- 17.5 Az etikai- fegyelmi ügyekben keletkezett iratokat az első- és másodfokú eljárásban egyaránt legalább 5 évig meg kell őrizni.
Az őrzésről az iratkezelési szabályok szerint a területileg illetékes kamara titkára gondoskodik.
- 17.6. A kamarai tagság nélkül építészeti tevékenységet végző személyekkel szemben – akik azok a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, akik szakmájukat a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvényben foglaltak szerint hazánkban kívánják gyakorolni - lefolytatott etikai eljárás során hozott és végrehajthatóvá vált elmarasztaló határozatot a területileg illetékes kamara titkára köteles megküldeni a letelepedés szerinti illetékes hatóságnak.

18. cím

A büntetések egyéb jogkövetkezményei

- 18.1 Az a kamarai tag, akit jogerős és végrehajtható fegyelmi határozattal elmarasztalnak:
- a.) kamarai küldött nem lehet.
- 18.2 Az a kamarai tag, akit jogerős és végrehajtható fegyelmi határozattal, határozott időre a kamarai tagság alól felfüggesztenek:
- a) a tagsági jogaival a felfüggesztés időtartama alatt nem élhet, a felfüggesztés időtartamára a tervezői névjegyzékből törlésre kerül,
- b) a végrehajtás befejezésétől számított három évig kamarai tisztséget nem vállalhat, arra nem jelölhető,
- c) a felfüggesztés időtartama alatt a kamara szolgáltatásait – térítés ellenében – igénybe veheti.
- 18.3 Az a kamarai tag, akit jogerős és végrehajtható fegyelmi határozattal a kamara tagjai sorából kizárnak:
- a) a kamara teljes nyilvántartásából – így a tervezői névjegyzékből is – törlésre kerül, de
- b) a végrehajtás befejezésének időpontjától számított három év elteltével kérheti a felvételét a kamara tagjai sorába és a névjegyzékbe, azonban
- c) az újbóli felvételt követő három évig kamarai tisztséget nem vállalhat, arra nem jelölhető.
- 18.4 A szakmai és etikai-fegyelmi ügyekben hozott jogerős és végrehajtható határozatokat nyilvánosságra kell hozni. Az első fokon jogerőre emelkedett, és figyelmeztetést illetve pénzbírságot tartalmazó határozat nyilvánosságra hozatala az első fokon eljáró kamara feladata, minden további esetben a nyilvánosságra hozatal a MÉK Etikai-Fegyelmi Bizottság feladata. Ezeket a határozatokat az Építész Közlönyben kivonatossággal és a MÉK honlapján teljes tartalmával kell megjelentetni.

II. RÉSZ

MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA ETIKAI-FEGYELMI ELJÁRÁSI SZABÁLYAI

I. fejezet **Általános rendelkezések**

Az etikai-fegyelmi eljárás hatálya

- 1.§ (1) Az építész kamara az etikai-fegyelmi jogkörét a szakmai és etikai-fegyelmi vétség elkövetésekor :
- a) kamarai tagsággal rendelkezőkkel,
 - b) kamara által külön jogszabályok szerint vezetett névjegyzékben szereplő, de kamarai tagsággal nem rendelkező szakmagyakorlókval,
 - c) kamarai tagság nélkül, külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező, külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvényben foglaltak szerint szakmájukat hazánkban gyakorló személyekkel szemben gyakorolja.
- Kamarai vagy névjegyzéki tagság megszűnése (halál esetét kivéve), valamint a tagsági viszony felfüggesztése az etikai-fegyelmi eljárás lefolytatását nem akadályozza. Az eljárás lefolytatása és a kiszabott büntetéshez fűződő jogkövetkezmények alkalmazása szempontjából az eljárás alá vont személyt úgy kell tekinteni, mintha kamarai tag lenne, és az eljárásban kiszabott büntetést nyilvántartásba kell venni.
- (2) A kamara az 1996.évi LVIII. törvényben, a hatályos alapszabályában és szabályzataiban, a Magyar Építész Kamara küldöttgyűlési határozatában, a Magyar Építész Kamara elnökségének határozatában, az építészek tervezői, szakmai tevékenységét szabályozó jogszabályokban foglaltak, valamint a szakmai szabályok szándékos vagy gondatlan megszegése esetén jogosult az etikai-fegyelmi eljárás lefolytatására.

Hatáskör, illetékesség

- 2.§ (1) Az előzetes vizsgálat és az elsőfokú etikai-fegyelmi eljárás lefolytatására az a területi kamara illetékes, melynek az eljárás alá vont építész a tagja, vagy a névjegyzékébe be van jegyezve. Megkezdett etikai ügyet annál a területi kamaránál kell befejezni, ahol az eljárás indult, függetlenül attól, hogy panaszolt az eljárás közben más területi kamara tagjává vált.
- (2) A területi kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnöke a hatáskörét és illetékességét hivatalból köteles vizsgálni.
- (3) A fegyelmi eljárást:
- a) a területi kamara elnökével, alelnökével, elnökségi tagjával, titkárával, etikai fegyelmi bizottságának elnökével és tagjával, felügyelő bizottságának elnökével és tagjával szemben – ideértve a panasz befogadását és az előzetes eljárás elrendelését is – az országos kamara etikai fegyelmi bizottsága által kijelölt kamara,
 - b) az országos kamara elnökével, alelnökével, elnökségi tagjával, etikai fegyelmi bizottság elnökével és tagjával, felügyelő bizottság elnökével és tagjával szemben a lakhely szerinti illetékes kamara folytatja le.

(4) Ha a panaszos kettő vagy több, különböző területi kamarai tagságú építésszel szemben nyújt be panaszt és a panaszának a tárgya összefügg, úgy a Magyar Építész Kamara Etikai-Fegyelmi Bizottsága a területi kamara etikai-fegyelmi bizottsága elnökének kérelemre elrendelheti a különböző területi kamarák előtt indított eljárások egyesítését. Ebben az esetben az időben előbb indított eljáráshoz kell egyesíteni az utóbb indított eljárást (megelőzés).

Ha egy panaszban kettő vagy több, különböző területi kamarai tagságú építésszel szemben nyújt be panaszt a panaszos és a panasz tárgya összefügg, akkor a Magyar Építész Kamara Etikai-Fegyelmi Bizottsága jelöli ki az elsőfokon eljáró területi kamara etikai-fegyelmi bizottságát.

(5) A fegyelmi eljárást:

- a) első fokon a területi kamara etikai fegyelmi bizottságának fegyelmi tanácsa,
- b) másodfokon az országos kamara etikai fegyelmi bizottságának fegyelmi tanácsa folytatja le.

Az első és másodfokon az eljáró fegyelmi tanács elnökből és legalább két tagból áll. Legalább öt tagból álló fegyelmi tanács jár el másodfokon, ha az első fokon eljáró fegyelmi tanács kamarából történő kizárás fegyelmi büntetést szabott ki.

3.§ A etikai-fegyelmi felelősséget az eljárás alapjául szolgáló cselekmény elkövetése idején hatályban lévő jogszabályok, kamarai szabályzatok, küldöttgyűlési és MÉK elnökségi határozatok szerint kell elbírálni. Ha az elbíráláskor hatályban lévő rendelkezések enyhébb elbírálást tesznek lehetővé, úgy ezeket kell alkalmazni.

4.§ (1) A etikai-fegyelmi eljárásban érvényesülni kell az alkotmányos elveknek, így különösen az ártatlanság vélelmének, a közvetlenségnek, a nyilvánosságnak, a bizonyítási szabadságnak és a jogorvoslat lehetőségének.

(2) Az eljárás alá vont építész:

- a) megismerheti az ügyre vonatkozó bizonyítékokat, azokra nyilatkozatot tehet,
- b) az iratokba betekinthez, azokról saját költségére másolatot kérhet,
- c) az eljárás résztvevőjéhez kérdést intézhet, illetve bizonyítási indítványt terjeszthet elő,
- d) az eljárási cselekményekben részt vehet,
- e) az ügyben eljáró személyekkel szemben összeférhetlenségi kifogást terjeszthet elő.

Az eljárás kezdeményezője csak az általa csatolt iratokba tekinthet be, kivéve, ha az eljáró etikai-fegyelmi bizottság elnöke ezt engedélyezte.

(3) A etikai-fegyelmi tárgyalás nyilvános, azonban az eljáró etikai-fegyelmi bizottság elnöke a nyilvánosságot hivatalból vagy a felek indítványára az eljárás bármely szakaszában kizárhatja, ha az a személyiségi jogok, vagy az üzleti titok védelmében szükséges.

(4) Az etikai-fegyelmi eljárásban, az eljárás alá vont személy helyett és nevében megbízottja vagy jogi képviselője is eljárhat, kivéve, ha az eljárás alá vont személy személyes megjelenése, illetve meghallgatása szükséges.

5.§ A napokban megállapított határidőkre nem számít be az a nap, amire a határidő kezdetére okot adó körülmény esik (kezdő nap). Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le. Nem számít határidő elmulasztásának, ha a beadványt a határidő utolsó napján postára adták ajánlott küldeményként.

II. fejezet **Az első fokú eljárás**

Az eljárás megindítása

6.§ Az etikai-fegyelmi eljárás, írásbeli panasz alapján, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező területi kamaránál kezdeményezhető.

A panaszt a területileg illetékes kamara etikai-fegyelmi bizottsága elnökének kell címezni és a területileg illetékes kamarához kell benyújtani. A panaszt tartalmazó beadványt érkeztetés után a területi kamara titkára érdemi vélemény nélkül 8 napon belül továbbítja címzettnek.

Az eljáró kamara az etikai vizsgálat lefolytatásáért költségtérítést kap. Az előzetes költségtérítési átalányt a panaszos panaszával egyidejűleg fizeti meg. Ha a panasz – az etikai eljárás lefolytatásának eredménye képen – megalapozott, a költségtérítést az elmarasztalt eljárás alá vont személy köteles megfizetni, panaszosnak az előzetesen megfizetett költségtérítési átalány visszafizetésre kerül.

7.§ (1) Az etikai-fegyelmi eljárás résztvevői: panaszos, az eljárás alá vont személy, illetékes etikai-fegyelmi bizottság.

(2) Panaszos, aki a fegyelmi eljárást kezdeményezheti lehet:

a) természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet

b) a kamara szerve, tisztségviselője, tagja,

c) hatáskörében eljárva a szakmagyakorlási jogosultságról névjegyzéket vezető szerv, az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok

A kamarai tisztségviselőknek etikai kötelességük a területükön a kamarát vagy a szakmát érintő közérdekű kérdésekben, a tudomásukra jutott súlyos etikai vétségek gyanúja esetén felszólalni ill. eljárást, vizsgálatot kezdeményezni.

(3) Az eljárás alá vont személy az a természetes személy, aki ellen a panasz irányul, és a kamara tagja vagy jogszabály alapján a tevékenységét a kamara felügyeli, vagy az általa vezetett névjegyzékben szerepel.

(4) Etikai-fegyelmi bizottság a kamara független, választott bizottsága, amely a panaszos által előterjesztett panasz, az eljárás alá vont személy védekezése, valamint a bizonyítékok alapján dönt a panasz tárgyában.

(5) A vizsgálóbiztos az etikai fegyelmi bizottság azon tagja, aki a panasz alapján köteles előzetes vizsgálatot lefolytatni és ennek keretében a tényállás megállapításához szükséges körülményeket felderíteni, az eljárás alá vont személy javára és terhére szóló bizonyítékokat beszerezni.

(6) Tisztújítás időpontjában, a folyamatban lévő ügyekben az eljárást meg kell ismételni.

Az eljárási határidők újra kezdődnek attól az időponttól, amikor az újonnan megválasztott etikai-fegyelmi bizottság részére a folyamatban lévő ügy átadásra kerül. Ezt az időpontot, illetve az ügy átvételét határozatban kell rögzíteni.

A panasz

8.§ (1) A panaszos, az írásbeli panaszában köteles megjelölni:

- a saját nevét, címét,
- panaszolt építész nevét, címét,
- panaszolt magatartást
- vonatkozó bizonyítékait vagy bizonyítási indítványait.

(2)A panasz mellékleteként igazolni kell hitelt érdemlő módon az első fokú eljárás költségtérítési átalány befizetését.

A területi- vagy országos kamara bármely tisztségviselője (kivéve ha az eljárást saját ügyében kezdeményezi), vagy szerve által indított etikai fegyelmi eljárásban a panaszos személyes eljárási költségmentességet élvez.

9.§ (1) Nem fogadható be az olyan panasz, amely:

- a) nem tartalmazza a 8.§-ban felsoroltakat, valamint a panaszos aláírását, meghatalmazott jogi képviselő esetén annak meghatalmazását. Az illetékes etikai-fegyelmi bizottság elnökének mérlegelésén múlik, hogy a névtelen panasz befogadásra kerülhet e.
- b) panaszolt cselekmény elkövetésétől számított 3 év már eltelt, kivéve, ha ezt maga a panaszolt kéri. Építési engedélyezési terv készítése esetén az elkövetés időpontja az építési engedélyt megadó határozat jogerőre emelkedésének napja, kiviteli terv készítése esetén a tervszállítás időpontja, a megvalósításban való részvétel esetén a használatba vétel időpontja. Mindaddig, amíg a terv készítését jogerős építési vagy használatbavételi (fennmaradási) engedély nem zárja le, az elkövetés nem fejeződik be, így nem évül el.
- c) bíróság, vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, kivéve, ha a panasz tárgyát képező ügynek van a kamara hatáskörébe tartozó része, melyet a panaszos konkrétan megjelölt és a folyamatban lévő egyéb eljárásoktól függetlenül kéri az etikai-fegyelmi eljárás lefolytatását,
- d) nyilvánvalóan megalapozatlan, vagy a bejelentett tények alapján etikai-fegyelmi vétség alapos gyanúja nem állapítható meg,
- e) tárgyában már jogerős etikai-fegyelmi határozatot hoztak,
- f) nem tartozik a területi kamara hatáskörébe vagy illetékességébe,
- g) panaszos nem igazolta befizetési csekkel az előzetes költségtérítési átalány befizetését.

10.§ A területi kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnöke a hozzá beérkező panaszt nem egészítheti ki, azonban jogosult önálló panaszt előterjeszteni abban az esetben, ha a beérkező panasz alapján további etikai-fegyelmi vétség alapos gyanúja merül fel. Az etikai fegyelmi bizottság vagy elnöke panasz nélkül is önállóan kezdeményezhet etikai eljárást a feladatkörében tudomására jutott tények alapján.

11.§ Ha a területi kamara etikai-fegyelmi bizottsága az etikai-fegyelmi eljárást a bejelentést követő 30 napon belül nem kezdi meg, a panaszos az országos kamarától kérheti másik, első fokon eljáró etikai-fegyelmi bizottság kijelölését.

Az etikai-fegyelmi eljárásra irányuló panasz befogadása

12.§ (1) A fegyelmi eljárást fegyelmi vétség gyanúja esetén, vagy ha azt maga az eljárás alá vont tag kéri, az etikai-fegyelmi bizottság elnöke írásban, határozatban rendeli el, a hozzá beérkezett írásbeli panasz, bejelentés illetve a feladatkörében tudomására jutott tények alapján. A fegyelmi eljárásról a határozat egy példányának megküldésével az etikai-fegyelmi bizottság elnöke haladéktalanul értesíti az eljárás alá vont személyt, a panaszost, a területi kamara elnökét. Az etikai-fegyelmi bizottság elnöke a fegyelmi eljárás elindításával egyidőben bizottsága tagjai közül kijelöli az ügy vizsgálóbiztosát, melynek személyét az indító határozatban megnevezi. Az etikai-fegyelmi bizottság elnöke vizsgáló biztos nem lehet. A panasz érkezésétől számított 3 hónapon belül az etikai-fegyelmi bizottság elnökének a panasz befogadhatóságáról döntenie kell. A panasz visszavonása a fegyelmi eljárás lefolytatását nem akadályozza.

(2) A fegyelmi eljárás elindításáról szóló határozat előtt vizsgálni kell, nem áll-e fenn összeférhetetlenség, ill a 2. § (4) bekezdése értelmében szükséges-e első fokon eljáró területi kamara kijelölése, vagy az ügyek egyesítése. A területi kamara összeférhetetlensége esetén a 35 § szerint, egyesítés vagy területi kamara kijelölése esetén pedig a 2. § (4) bekezdése szerint kell eljárni. A

panasz befogadásáról vagy elutasításáról ezekben az esetekben a MÉK etikai-fegyelmi bizottsága által kijelölt területi kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnöke dönt.

(3) Meg kell tagadni a fegyelmi eljárás elrendelését:

- a) a bejelentés nyilvánvalóan megalapozatlan, vagy a bejelentett tények alapján fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja nem állapítható meg,
- b) a bejelentésben foglalt tények miatt fegyelmi eljárás van folyamatban vagy már jogerős fegyelmi határozatot hoztak,
- c) megtagadható a fegyelmi eljárás névtelen bejelentés esetén is.

A fegyelmi eljárás elrendelését megtagadó határozatot a panaszosnak és annak kell megküldeni, aki ellen a panasz irányult. A fegyelmi eljárás elrendelését megtagadó határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül a panaszos kezdeményezheti ismételten a fegyelmi eljárás lefolytatását az illetékes etikai-fegyelmi bizottságnál. Ebben az esetben már az etikai fegyelmi eljárás lefolytatásáról az etikai-fegyelmi bizottság dönt.

(4) Nem lehet etikai-fegyelmi eljárást indítani, ha az első fokú etikai-fegyelmi bizottság azt, a panasz részére történő kézbesítését követő 3 hónapon belül nem indítja el, vagy a cselekmény elkövetésétől számított 3 év eltelt.

Ha a cselekmény miatt büntető vagy szabálysértési eljárás indult, és az nem végződött felmentéssel, akkor a 3 hónapos határidőt a jogerős határozatnak az illetékes területi kamarával történő közlésével, a 3 éves határidőt pedig az eljárás jogerős befejezésétől kell számítani.

(5) Ha a panasz tárgyát képező cselekmény miatt, a területi kamara más bizottsága előtt eljárás indult, majd ezt követően hatáskör vagy illetékesség hiányában áttételre került az ügy az etikai-fegyelmi bizottsághoz, akkor a 3 hónapos határidő a panasznak az első fokú etikai-fegyelmi bizottsághoz való beérkezésétől kezdődik. Ebben az esetben a 3 éves elévülési határidő megszakad, és az elévülés a területi kamara más bizottsága eljárásának jogerős befejezésével kezdődik újra.

Az előzetes vizsgálat

13.§ (1) A fegyelmi eljárás elindítását az etikai fegyelmi bizottság elnöke határozatával írásban rendeli el.

(2) Az etikai fegyelmi eljárás elindítását követően az etikai fegyelmi bizottság elnöke az ügy összes iratanyagát, dokumentumát, bizonyítékait átadja 8 napon belül a vizsgálóbiztosnak az előzetes eljárás lefolytatására.

(3) A vizsgálóbiztos köteles az előzetes vizsgálatot lefolytatni és ennek keretében a tényállás megállapításához szükséges körülményeket felderíteni, az eljárás alá vont személy javára és terhére szóló bizonyítékokat beszerezni. A vizsgálóbiztos az eljárás alá vont személyt nyilatkoztatételre hívja fel azzal, hogy az ügyre vonatkozó iratokat 8 napon belül jogosult a területi kamarának megküldeni.

(4) A vizsgálóbiztos meghallgathatja a panaszost, az eljárás alá vont személyt és az általuk megjelölt tanukat, megvizsgálja a rendelkezésére bocsátott iratokat, szükség esetén szakértő közreműködését veheti igénybe. A vizsgálóbiztos vizsgálatának nem akadálya, ha az eljárás alá vont személy a meghallgatáson nem jelent meg, vagy nem nyilatkozik. Erről az eljárás alá vont személyt tájékoztatni kell. A vizsgálóbiztos a panaszolt cselekménnyel összefüggésben, a feltárt tények alapján a panaszt pontosíthatja, kiegészítheti.

(5) Az eljárási cselekményről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet a meghallgatott személy, a vizsgálóbiztos valamint a jegyzőkönyvvezető írja alá.

(6) A vizsgálóbiztos az eljárás eredményéről összefoglaló jelentést készít és az iratokat indítványával együtt az etikai-fegyelmi bizottság elnökének átadja. A vizsgálatot 30 nap alatt be kell

fejezni. Ez a határidő indokolt esetben egy alkalommal, a területi kamara elnöke által 30 nappal meghosszabbítható.

Az első fokú etikai-fegyelmi bizottság eljárása

14.§ (1) A vizsgálóbiztos az előzetes vizsgálat eredményéről készített összefoglaló javaslatát átadja az etikai-fegyelmi bizottság elnökének. Az etikai-fegyelmi bizottság határozatba foglalt többségi döntéssel az előzetes vizsgálat alapján 8 napon belül:

- a) megszünteti az eljárást
- b) elrendeli a fegyelmi tárgyalás megtartását
- c) fegyelmi tárgyalás nélküli figyelmeztetés büntetés megállapítását kezdeményezi.

Az etikai fegyelmi bizottság elnöke a bizottság e határozatáról az eljárás alá vont személyt és a panaszost értesíti.-Az etikai fegyelmi bizottság elnöke, a bizottság határozatának megfelelően elrendeli fegyelmi tárgyalás lefolytatását. A fegyelmi tárgyalás megtartásának elrendelésével egyidejűleg az etikai-fegyelmi bizottság elnöke kijelöli az etikai fegyelmi bizottság tagjai közül az eljáró fegyelmi tanács elnökét és tagjait. Az etikai-fegyelmi bizottság elnöke lehet a fegyelmi tanács tagja vagy elnöke.

(2) A fegyelmi tanács elnöke a fegyelmi tanács többségi határozatának megfelelően:

- a) tárgyalás nélkül figyelmeztetés fegyelmi büntetés megállapítását kezdeményezheti a fegyelmi tanácsban,
- b) kitűzi a fegyelmi tárgyalást, megidéri az eljárás alá vont személyt, a képviselőjét, a tanukat, a vizsgálóbiztost és további bizonyítást rendelhet el. A fegyelmi tanács elnöke intézkedéseiről a vizsgálóbiztost értesíti.-A fegyelmi tanács elnöke az eljárás alá vont személyt az idézéssel egyidejűleg tájékoztatja, hogy a vizsgálóbiztos jelentésére legkésőbb a tárgyaláson észrevételeket tehet. Figyelmezteti arra is, hogy ha alapos ok nélkül a tárgyaláson nem jelenik meg, azt távollétében is meg lehet tartani, valamint arra, hogy távolmaradása önálló fegyelmi vétség, ami az ügy elbírálásakor súlyosbító körülményként értékelendő.-

(3) A fegyelmi tanács tárgyalás tartása nélkül figyelmeztetés büntetést állapít meg, ha az eljárás alá vont személy a fegyelmi vétség elkövetését elismerte és a kötelességszegés kisebb súlyú, nem minősített, nem szándékos. A figyelmeztetésről szóló határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül az eljárás alá vont személy vagy képviselője a fegyelmi tárgyalás megtartását kérheti. Ebben az esetben a figyelmeztetést tartalmazó határozat hatályát veszti és a fegyelmi tanács elnöke – folytatva az első fokú etikai vizsgálatot - kitűzi a fegyelmi tárgyalást, ezzel egyidőben a vizsgálóbiztost értesíti.

(4) A fegyelmi eljárás megindításáról határozatot kell hozni, melyről 8 napon belül az eljárás résztvevőinek értesítést kell küldeni. Az értesítésnek:

- a) tartalmaznia kell az eljárásban résztvevő fegyelmi tanács tagjainak megnevezését,
- b) nyilatkoztatni kell a feleket, van-e összeférhetlenségi kifogásuk a tanács tagjaival szemben,
- c) fel kell hívni a panaszolt figyelmét a jogi képviselő lehetőségére,
- d) tartalmaznia kell a vizsgálóbiztos jelentését ismertetni kell annak megküldésével,
- e) fel kell hívni a felek figyelmét, hogy a vizsgálóbiztos jelentésével kapcsolatos tényelőadásukat, bizonyítékaikat, irataikat, terveiket, stb., esetleges bizonyítási indítványukat 8 napon belül küldjék meg.

15.§ A vizsgálóbiztos, az eljárás alá vont személy és képviselője a tárgyalás bármely szakában bizonyítási indítványt tehet. Az etikai-fegyelmi eljárást, annak megindításáról hozott határozattól számított 120 napon belül be kell fejezni. A 120 nap időtartamba az előzetes eljárás időtartama is beleértendő. Az eljárás során felmerülő, a bizottság hatáskörén kívül eső irat kiegészítés

(szakvélemény, hatósági irat, stb.) időtartamára, valamint a kamara mindenkori nyári és karácsonyi ügyviteli szünetére, legfeljebb 30 napra az eljárást szüneteltetni lehet. A szünetelést elrendelő határozatot, annak meghozatalától számított 8 napon belül az érdekelt feleknek meg kell küldeni. Nem számít be a 120 napos elintézési határidőbe a postai kézbesítések időtartama sem.

- 16.§ A fegyelmi tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni. A fegyelmi tanács elrendelheti a tárgyalás anyagának hangszalagra történő rögzítését. Ez esetben a tárgyalásról készült jegyzőkönyvet 8 napon belül el kell készíteni.

A fegyelmi tárgyalás időpontjáról a feleket írásban (ajánlott-tértivevényes küldeményként) oly módon kell értesíteni, hogy az értesítést legalább 8 nappal a fegyelmi tárgyalás előtt kézbesíteni kell.

Az eljárás alá vont személynek kötelező a fegyelmi tárgyaláson résztvenni és a panaszra illetve a vizsgálóbiztosi jelentésre, ill. a feltett kérdésekre nyilatkozni. A fegyelmi tárgyalás lefolytatásának módjáról az eljáró fegyelmi tanács elnöke dönt.

Ha a fegyelmi tárgyaláson a panaszos nem jelenik meg, akkor az etikai-fegyelmi tanács a személyes meghallgatása nélkül, a panasz és a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.

Ha a fegyelmi tárgyaláson az eljárás alá vont személy szabályszerű értesítés (ideértve azt az esetet is, ha a postai küldemény „nem kereste” vagy az „átvételt megtagadta” jelzéssel érkezett vissza) ellenére nem jelenik meg és távolmaradását előzetesen nem menti ki, akkor a fegyelmi tanács ezt úgy tekinti, hogy a panaszban foglaltakat nem vitatja, és a védekezés ezen módjáról lemond. Az fegyelmi tanács ennek figyelembe vételével és a rendelkezésre álló adatok alapján hozza meg határozatát.

A fegyelmi tárgyalás

- 17.§ (1) A fegyelmi tárgyalást az elnök vezeti, gondoskodik az ülés rendjének fenntartásáról, fogantatja a meghallgatásokat, kihirdeti a fegyelmi tanács határozatait.

(2) A tárgyalás megnyitását követően a fegyelmi tanács egyik tagja ismerteti az etikai-fegyelmi eljárást elrendelő határozatot, valamint a rendelkezésre álló nyilatkozatokat.

A tanács elnöke ezt követően meghallgatja a panaszost, az eljárás alá vont személyt, vizsgálóbiztost, jelenlévő tanúkat, szakértőt, majd ismerteti a beszerzett iratokat.

(3) Az eljárás alá vont személyhez a fegyelmi tanács tagjai, a vizsgálóbiztos illetve az eljárás alá vont személy jogi képviselője kérdéseket tehet fel.

A panaszoshoz, tanúhoz a fegyelmi tanács tagjai, a vizsgálóbiztos, az eljárás alá vont személy, illetve jogi képviselője kérdéseket intézhet.

A fegyelmi tanács elnöke az eljárás tárgyához nem tartozó, személyeskedő, rosszhiszemű kérdések feltevését megtilthatja.

(4) A vizsgálóbiztos, az eljárás alá vont személy vagy jogi képviselője a tárgyaláson bizonyítási indítványt tehet. A bizonyítási indítványt a fegyelmi tanács elnöke elutasíthatja, ha az nyilvánvalóan az eljárás elhúzását célozza, vagy nem tartozik az eljárás tárgyához. A bizonyítási indítvány elutasítását, az eljárást befejező határozatban indokolni kell.

(5) A fegyelmi tanács az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket köteles tisztázni. Amennyiben a rendelkezésre álló adatok az érdemi döntés meghozatalához nem elegendőek, bizonyítást folytat le.

Szabadon felhasználható minden olyan bizonyítási eszköz, amely a tényállás megállapítására alkalmas lehet. Köztudomású tényeket, továbbá azokat a tényeket, melyekről a fegyelmi tanácsnak hivatalos tudomása van, nem kell bizonyítani.

Bizonyítás eszközei különösen: tanúvallomás, szakvélemény, okirat, tárgyi bizonyítási eszköz, szemle.

18.§ (1) A fegyelmi tárgyalás során tartott meghallgatásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely az ügy iratanyagának részét képezi. A jegyzőkönyv készülhet hangfelvétel vagy jegyzőkönyvvezető útján. Hangfelvétel esetén az fegyelmi tanács erre kijelölt tagja magnetofonszalagra rögzíti a feltett kérdéseket, az arra adott válaszokat, illetőleg az elhangzott nyilatkozatokat, majd nyilatkoztatja a jelenlévőket, hogy a rögzített szöveggel egyetértenek-e vagy ki kívánják egészíteni. A kiegészítésnek helyt kell adni, az egyetértést rögzíteni kell. A meghallgatott vagy nyilatkozatot tevő személy kérheti az általa előadottak szó szerinti rögzítését, de ezt a fegyelmi tanács elnöke is bármikor elrendelheti. A jelenlévők kérhetik a hangfelvétel visszajátszását.

(2) A hangfelvételtől készült jegyzőkönyvet 8 napon belül le kell írni, melyet a fegyelmi tanács elnöke és a jegyzőkönyv vezető írja alá.

A hangfelvételt a határozat jogerőre emelkedéséig meg kell őrizni.

(3) A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az ügy szempontjából minden lényeges körülményt, így különösen:

- eljáró fegyelmi tanács megnevezését, ügyszámot,
- tárgyalás helyét és idejét,
- fegyelmi tanács jelenlévő tagjait, jegyzőkönyv vezetőjének nevét,
- panaszos és az eljárás alá vont személy nevét, lakcímét, kamarai számát és személyi adatait (hozzájárulásuk esetén),
- tanúk nevét, lakcímét és személyi adataikat (hozzájárulásuk esetén),
- többi hivatalosan jelenlévő személy nevét, valamint azt, hogy milyen minőségben vannak jelen,
- panasz tárgyát,
- panasz és védekezés lényegét, a tárgyalás lefolyását, az ügy érdemére vonatkozó tanúvallomásokot, nyilatkozatokat, bizonyítékokat.

Nem kell jegyzőkönyvvezetni a határozathozatalt megelőző zárt tanácskozáson elhangzottakat.

19.§ (1) A fegyelmi eljárást minden esetben határozattal kell befejezni.

A határozatot kizárólag a fegyelmi tanács tagjai hozzák, a határozatot a fegyelmi tanács elnöke írja alá. A vizsgálóbiztos a határozathozatalban nem vesz részt!

A fegyelmi tanács határozatát szótöbbséggel hozza. Egyenlőség esetén az elnök szavazata a döntő.

A határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:

- az eljáró etikai-fegyelmi bizottság megnevezését,
- az ügy tárgyát és iktatószámát,
- a panaszos és eljárás alá vont személy személyét, lakóhelyét, kamarai tag kamarai számát,
- a fegyelmi tanács döntését arról, hogy az eljárás alá vont személyt vétkesnek nyilvánítja és fegyelmi büntetést szab ki, vagy a megindított eljárást megszünteti,
- ideiglenes intézkedés hatályon kívüli helyezését
- vétkesség megállapítása esetén azt a körülményt, hogy a fegyelmi vétséget az eljárás alá vont személy szándékosan vagy gondatlanul követte el, több fegyelmi tényállás esetén az elkövetett fegyelmi vétségek számát,
- kiszabott fegyelmi büntetést, utalást az érdemi döntés alapját képező jogszabályi és egyéb rendelkezésre,
- ha a határozat kötelezést tartalmaz, akkor a határnapot,
- az eljárási költségek viselésének módját, (eljárást megszüntető határozat esetén a panaszos, marasztaló határozat esetén az eljárás alá vont személy köteles viselni)
- tájékoztatást arról, hogy a határozat ellen a fegyelmi eljárás alá vont személy és képviselője, valamint a panaszos a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezhet.

A határozat indoklási részének tartalmaznia kell:

- indokolását, melyben rögzíteni kell a megállapított tényállást, az elfogadott bizonyítékokat,
- a felek által felajánlott, de mellőzött bizonyítási indítványokat, valamint mellőzésük okát,
- az ügyben részt vett szakértők megnevezését,

- azoknak a jogszabályoknak és szabályzati pontoknak megjelölését, amelyeket a panaszolt megsértett,
- azokat az etikai vétségeket, amelyek elkövetését a fegyelmi tanács bizonyítottan találta, továbbá azt, hogy az etikai vétséget szándékosan vagy gondatlanságból követte el az eljárás alá vont személy,
- kiszabott büntetés mértékének indokolását, enyhítő és súlyosbító körülményeket,
- nyári- és karácsonyi ügyviteli szünet esetén, az eljárás szüneteltetésének tényét,
- határozathozatal helyét és keltét, a határozat aláírójának nevét, a határozatban részt vett bizottsági tagok névsorát és a döntés arányát,
- a területi kamara bélyegzőjét,
- kiértesített személyek névsorát,
- nyilvánosságra hozatal szabályait.

(2) Ha ugyanazon eljárás kettő vagy több eljárás alá vont személlyel szemben folyik, akkor mindegyikükkel szemben ugyanazon eljárásban, de önálló határozatot kell hozni.

(3) A fegyelmi határozatot a tárgyalás befejezése után 15 napon belül meg kell küldeni az eljárás alá vont személynek ill. jogi képviselőjének, a vizsgálóbiztosnak, a panaszosnak és az érintett területi kamaráknak.

(4) A fegyelmi eljárást annak megindításától számított 120 napon belül be kell fejezni.

20.§ A fegyelmi tanács határozatában:

- a) az eljárás alá vont személyt elmarasztalja amennyiben a panasz alapos, és a meghatározott büntetések valamelyikét szabja ki,
- b) az eljárást megszünteti.

21.§ A szakmai etikai-fegyelmi eljárást befejező határozatot annak meghozatalától számított 15 napon belül meg kell küldeni az érintett feleknek, amennyiben jogi képviselővel jártak el, akkor a jogi képviselőjük útján.

Első fokú határozat kijavítása, kiegészítése

22.§ (1) Az etikai-fegyelmi bizottság vagy a fegyelmi tanács a határozatát név-, szám-, számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén kijavíthatja.

(2) Az etikai-fegyelmi bizottság vagy a fegyelmi tanács a határozatát kiegészítheti, ha valamely lényeges kérdésről nem rendelkezett. A kiegészítés a határozat egyéb rendelkezéseit nem érinti.

(3) A kijavítás tényét, illetve a kiegészítésről szóló határozatot azzal kell közölni, akivel az eredeti határozatot közölték, illetve akire a kiegészített határozat rendelkezést tartalmaz.

(4) A kijavítás ellen jogorvoslati lehetőség nincs. A kiegészítésről szóló határozattal szemben, annak kézhezvételét követő 15 napon belül fellebbezésnek van helye.

Jogorvoslat az első fokú határozattal szemben

23.§ (1) Az első fokon hozott határozat ellen, annak kézhezvételét követő 15 napon belül az eljárás alá vont személy, a képviselője, a vizsgálóbiztos valamint a panaszos az országos kamara etikai-fegyelmi bizottsága elnökéhez fellebbezhet. A fellebbezés a végrehajtásra nézve halasztó hatályú.

(2) A fellebbezést a Magyar Építész Kamara etikai-fegyelmi bizottság elnökének címezve az első fokon eljáró területi kamara titkárához kell benyújtani egyvel több példányszámban, mint ahány fél az első fokú etikai-fegyelmi eljárásban részt vett. A fellebbező, a fellebbezés benyújtásával egyidejűleg köteles igazolni - postai befizetési csekk, vagy bankszámlakivonat csatolásával- a másodfokú eljárási díj befizetését. Az első fokon eljáró etikai-fegyelmi bizottság a fel-

lebbezést hivatalból köteles elutasítani abban az esetben, ha a fellebbező fél felhívás ellenére, 8 napos hiánypótlási határidőben sem igazolja a másodfokú eljárási díj befizetését.

(3) A területi kamara titkára a fellebbezés kézhezvételétől számított 8 napon belül köteles a fellebbezést az ügy összes keletkezett iratával (jegyzőkönyvek, tervdokumentációk, határozatok, postai küldemények átvételét igazoló tértivevényeket, stb.) együtt a Magyar Építész Kamara etikai-fegyelmi bizottság elnökének felterjeszteni. Csatolni kell egyúttal az iratokhoz a határozattal érintett panaszolt esetleges korábbi, 5 évnél nem régebbi jogerős etikai határozatait is.

III. fejezet **Másodfokú etikai-fegyelmi eljárás**

- 24.§ Az első fokú határozat ellen benyújtott fellebbezést másodfokon a Magyar Építész Kamara etikai-fegyelmi bizottsága bírálja el. Az etikai-fegyelmi bizottság elnöke a fellebbezés és az ügy iratainak kézhezvételét követő 5 napon belül kijelöli az országos kamara etikai fegyelmi bizottság tagjai közül a másodfokon eljáró fegyelmi tanácsot és annak elnökét, valamint a vizsgálóbiztost, továbbá a kijelöléssel egyidejűleg a vizsgálóbiztos részére az ügy iratait megküldi azzal, hogy a fellebbezésre észrevételeit 15 napon belül tegye meg, és egyben elindítja a másodfokú etikai eljárást. A másodfokú etikai eljárás elindítását, a vizsgálóbiztos és a fegyelmi tanács tagjainak kijelölését határozatba kell foglalni.
A másodfokú eljárás költségátalányát előzetesen a fellebbező köteles megfizetni fellebbezésének átadásáig.
- 25.§ A másodfokú eljárás során a másodfokú fegyelmi tanács legalább 3 főből áll, ha az elsőfokú határozat „kizárás” büntetést tartalmaz, legalább 5 fő.
- 26.§ (1) A másodfokú etikai-fegyelmi eljárás megkezdését megelőzően vizsgálni kell, hogy a fellebbezést határidőben nyújtották-e be, illetve szabályszerű-e. A másodfokon eljáró fegyelmi tanács tárgyaláson kívül hozott határozattal elutasítja a fellebbezést, ha az elkésett, ha azt nem az eljárás kezdeményezésére jogosult terjesztette elő és az előzetes költségátalány bizonyítható módon nem került megfizetésre.
- (2) Határidőben és szabályszerűen benyújtott fellebbezés esetén a másodfokú etikai-fegyelmi eljárás megkezdését határozatba kell foglalni és erről az eljárásban a résztvevőket a határozat meghozatalától számított 15 napon belül írásban kell értesíteni.
Az értesítésben:
- fel kell sorolni az eljárásban részt vevő fegyelmi tanács tagjait,
- nyilatkoztatni kell a feleket a fegyelmi tanács tagjaival szemben fennálló esetleges összeférhetlenségi kifogásokról.
Az értesítéssel egyidejűleg meg kell küldeni az eljárásban részt vevő felek részére a fellebbezést és annak mellékleteit, azzal, hogy az arra vonatkozó észrevételeiket annak kézhezvételétől számított 8 napon belül tehetik meg.
- 27.§ A másodfokú etikai-fegyelmi eljárást a megkezdéséről szóló határozat meghozatalától számított 120 napon belül be kell fejezni.
Az eljárás során felmerülő, a fegyelmi tanács hatáskörén kívül eső irat kiegészítés (szakvélemény, hatósági irat stb.) időtartamára, valamint a kamara mindenkori nyári és karácsonyi ügyviteli szünetére legfeljebb 30 napra az eljárást szüneteltetni lehet. A szünetelést elrendelő határozatot, annak meghozatalától számított 8 napon belül az érdekelt feleknek meg kell küldeni.
- 28.§ A másodfokú etikai-fegyelmi eljárás során tartott fegyelmi tárgyalásról, meghallgatásról jegyzőkönyvet kell vezetni, melyre vonatkozóan a 18.§-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.
- 29.§ (1) A másodfokon eljáró fegyelmi tanács a fellebbezés vonatkozásában elsősorban az első fokú etikai-fegyelmi eljárás iratanyaga alapján hozza meg döntését. A másodfokú eljárás során a

vizsgálóbiztos, az eljárás alá vont személy és képviselője az eljárás bármely szakaszában bizonyítási indítványt tehet.

(2) A másodfokú fegyelmi tanács a tényállás tisztázása, vagy kiegészítése érdekében ismételten meghallgathatja a panaszost, az eljárás alá vont személyt, illetőleg a tanúkat, további iratok beszerzését vagy bekérését rendelheti el.

30.§ (1) A másodfokú fegyelmi eljárást minden esetben határozattal kell befejezni.

(2) A másodfokon eljáró fegyelmi tanács az első fokú határozatot:

- helybenhagyja,
- megváltoztatja,
- megsemmisíti.

(3) Ha az első fokú határozat megalapozatlan, a tényállás nincs felderítve vagy hiányos, ellentétes az iratok tartalmával, illetőleg helytelen ténybeli következtetést tartalmaz, (és a helyes tényállás az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy részbizonyítás felvétele útján nem állapítható meg) a másodfokú fegyelmi tanács az első fokú határozatot megsemmisíti, és az első fokú etikai-fegyelmi bizottságot új eljárásra utasítja.

(4) Hatályon kívül kell helyezni az első fokú határozatot akkor is, ha azt első fokú eljárás lényeges szabályainak megsértésével hozták létre.

31.§ A határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:

- az eljáró Magyar Építész Kamara Etikai-fegyelmi Bizottság megnevezését,
- az ügy tárgyát és iktatószámát,
- a panaszos és az eljárás alá vont személy személyét, lakóhelyét, kamarai tagnak a kamarai számát,
- a fegyelmi tanács határozatát (döntését), büntetés megnevezését, mértékét, jogorvoslat (bírószági felülvizsgálat) lehetőségét, szabályait, a nyilvánosságra hozatal szabályait.
- az eljárási költségek viselésének módját, (eljárást megszüntető határozat esetén a panaszos, marasztaló határozat esetén az eljárás alá vont személy köteles viselni az első- és másodfokú eljárási költséget)
- ha a határozat kötelezést tartalmaz, akkor a határnapot.

A határozat indoklás részének tartalmaznia kell:

- indoklását, melyben rögzíteni kell, hogy a fellebbezést mennyiben tartotta megalapozottnak vagy megalapozatlannak, az első fokú határozattól eltérően megállapított tényállást, az elfogadott bizonyítékok esetleges felülmérlegelését,
- azoknak a jogszabályoknak és szabályzati pontoknak megjelölését, amelyekkel az első fokú határozat kiegészítésre került, vagy amelyeket mellőztek,
- a másodfokú határozattal megváltoztatott büntetés mértékének indoklását,
- határozathozatal helyét és keltét, a határozat aláírójának nevét, a határozatban részt vett bizottsági tagok névsorát és a döntés arányát,
- a Magyar Építész Kamara bélyegzőjét,
- kiértesített személyek névsorát.

32.§ A másodfokú etikai-fegyelmi eljárást befejező határozatot, annak meghozatalától számított 15 napon belül meg kell küldeni az érintett feleknek, amennyiben jogi képviselővel jártak el, akkor a jogi képviselőjük útján, valamint annak a területi kamarának, melynek a panaszolt építész a tagja, továbbá az első fokon eljáró etikai-fegyelmi bizottságnak.

Másodfokú határozat kijavítása, kiegészítése

- 33.§ (1) A másodfokú etikai-fegyelmi bizottság a határozatát név-, szám-, számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén kijavíthatja.
- (2) A másodfokú etikai-fegyelmi bizottság a határozatát kiegészítheti, ha valamely lényeges kérdésről nem rendelkezett. A kiegészítés a határozat egyéb rendelkezéseit nem érinti.
- (3) A kijavítás tényét, illetve a kiegészítésről szóló határozatot azzal kell közölni, akivel az eredeti határozatot közölték, illetve akire a kiegészített határozat rendelkezést tartalmaz.
- (4) A kijavítás ellen jogorvoslati lehetőség nincs.
- (5) Az ügy érdemében hozott határozat (befejező határozat) kiegészítésről szóló határozattal szemben további fellebbezési lehetőség nincs, azonban a 34.§ alapján ezzel szemben is a területi kamara székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bírósághoz lehet fordulni.
- (6) Olyan kiegészítő határozattal szemben, amellyel nem az ügy érdemében hozott (nem befejező) határozat kerül kiegészítésre jogorvoslati lehetőség nincs.

Jogorvoslat a másodfokú etikai-fegyelmi határozattal szemben

- 34.§ (1) A Magyar Építész Kamara Etikai-fegyelmi Bizottság által etikai-fegyelmi felelősséget megállapító másodfokú határozata ellen az eljárás alá vont személy, a képviselője, a vizsgálóbiztos valamint a panaszos a határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül a közigazgatási perekre (Pp. XX. fejezet) irányadó szabályok szerint bírósághoz fordulhat, melyről az első fokon eljáró területi kamara titkárát értesíteni köteles.
- (2) A másodfokú határozat a közléssel válik jogerőssé és végrehajthatóvá, de a végrehajtás felfüggesztése kérhető a bíróságtól.

Új eljárás

- 35.§ (1) A jogerős fegyelmi határozat meghozatalát követően a panaszos, az eljárás alá vont személy és képviselője új eljárás lefolytatását kérheti. Az új eljárás lefolytatása az eljárás alá vont személy életében, az eljárás jogerős befejezésétől számított öt éven belül van lehetőség.
- (2) Új eljárásnak van helye akkor is, ha az alapügyben az eljáró fegyelmi tanács valamely tagja kötelességét a Büntető Törvénykönyvbe ütköző módon megszegte.
- (3) A területi etikai-fegyelmi bizottság elnöke -benyújtott kérelmek alapján- az új eljárást akkor rendeli el, ha:
- a) az ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálatára nem került sor, illetve az arra nyitva álló idő már letelt, és
 - b) olyan tényre vagy bizonyítékra, vagy olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkoznak, amit az eljáró fegyelmi tanács nem bírált el, amennyiben ezen bizonyítékok alkalmasak a kihirdetett fegyelmi határozat megváltoztatására.
- (4) Az új eljárás lefolytatásáról a területi kamara etikai fegyelmi bizottsága dönt. Az elutasító határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül az eljárás kezdeményezője az országos kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnökéhez fellebbezést nyújthat be.
- (5) Az új eljárás során az első- és másodfokú eljárásra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni.

(6) Az eljárást elrendelő határozatnak a jogerősen kiszabott fegyelmi büntetés végrehajtására halasztó hatálya nincsen, kivéve, ha ezt az eljáró fegyelmi tanács kifejezetten kimondja és határozattal intézkedik a kiszabott fegyelmi büntetés végrehajtásának felfüggesztése iránt.

IV. fejezet **Összeférhetetlenség az etikai-fegyelmi eljárás során**

Területi kamara összeférhetetlensége

36.§ (1) Az etikai panasz kézhezvételét követően a panasz befogadásáról szóló döntést megelőzően az etikai fegyelmi bizottság elnöke köteles megvizsgálni azt, hogy az ügyben nem merül-e fel a területi kamara összeférhetetlensége.

(2) A területi kamara összeférhetetlenségét akkor kell megállapítani, ha a területi kamara elnöke, alelnökei, az elnökség bármelyik tagja, a területi kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnöke vagy bármelyik tagja, a területi kamara felügyelő bizottságának elnöke vagy bármelyik tagja az ügyben panaszosként vagy az eljárás alá vont személyként lett megnevezve.

(3) A területi kamara összeférhetetlensége esetén a Magyar Építész Kamara Etikai-fegyelmi Bizottsága másik, az ügyben független területi kamara etikai-fegyelmi bizottságát jelöli ki, az első fokú etikai-fegyelmi eljárás lefolytatására.

Személyi összeférhetetlenség, kizárások

37.§ (1) Az első fokú etikai-fegyelmi eljárás megkezdése előtt az első fokú etikai-fegyelmi bizottság elnöke köteles vizsgálni az összeférhetetlenséget, vagy a kizáró okokat.

(2) Az eljáró első vagy másodfokú fegyelmi tanács tagjai az eljárás megkezdésekor jegyzőkönyvben kötelesek nyilatkozni arra vonatkozóan, ha velük szemben elfogultsági ok fennáll. Amennyiben az etikai-fegyelmi eljárásban résztvevők bármelyike az etikai-fegyelmi bizottság tagjával szemben összeférhetetlenségi vagy kizáró okot jelentett be, akkor erre vonatkozóan az érintett tag a bejelentéstől számított 8 napon belül köteles nyilatkozni-

(3) A fegyelmi tanács elnökeként, tagjaként, valamint vizsgálóbiztosként az adott ügyben nem járhat el:

- a panaszos, az eljárás alá vont személy és azok hozzátartozója (Ptk. 685.§ b)
- a panaszos vagy az eljárás alá vont személy cégtársa, munkatársa, munkáltatója, alkalmazottja,
- aki jogerős fegyelmi büntetés hatálya alatt áll, vagy aki ellen büntető eljárás van folyamatban, ennek jogerős befejezéséig, illetve ha az eljárás során büntetés kiszabására került sor, a büntetés alóli mentességig.
- akinek a tanúkénti meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat,
- a területi és országos kamara elnöke, alelnöke, elnökségi tagja,
- a másodfokú eljárásban az, aki az elsőfokú eljárásban eljár, beleértve a jegyzőkönyvvezetőket és szakértőket is,
- akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb okból nem várható.

Nem járhat el a fegyelmi tanács tagja vizsgálóbiztosként, a vizsgálóbiztos a fegyelmi tanács tagjaként.

(4) A kizáró okot az érintettek kötelesek az etikai-fegyelmi bizottság elnökének bejelenteni.

(5) A személyi összeférhetetlenségre vonatkozó szabályokat a másodfokú etikai-fegyelmi eljárásban is megfelelően alkalmazni kell.

Az összeférhetlenségi kifogás

- 38.§ 1) Az eljárás alá vont személy, a fegyelmi tanács elnöke és tagjai, vagy a vizsgálóbiztos ellen kizárási okot jelenthet be az etikai-fegyelmi eljárás megindításáról szóló értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül.
- (2) Az összeférhetlenségi kifogást írásban kell benyújtani, az eljáró etikai-fegyelmi bizottság elnökéhez.
- (3) A kifogással érintett személy meghallgatása után a kizáró okról az etikai-fegyelmi bizottság elnöke határoz. A területi kamara etikai-fegyelmi bizottság elnöke ellen bejelentett kizáró ok kérdésében az országos kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnöke határoz, az országos kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnökével szemben bejelentett kizáró okról az országos kamara elnökének javaslatára az országos kamara felügyelő bizottsága határoz.
- (4) Ha a kifogásnak a területi kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnöke, vagy az országos kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnöke, vagy az országos kamara felügyelő bizottsága helyt ad, kijelöli az eljáró tanács tagjait.
- (5) Ha valamennyi fegyelmi tanáccsal szemben kizáró ok áll fenn, a területi kamara elnöke az országos kamara etikai-fegyelmi bizottságának elnökét keresi meg más területi kamaránál működő fegyelmi tanács kijelölése végett.
- (6) A fegyelmi eljárást:
- a) a területi kamara elnökével, alelnökével, titkárával, etikai-fegyelmi bizottság elnökével illetve tagjaival szemben, ideértve az előzetes vizsgálat elrendelését is – az országos etikai-fegyelmi bizottsága által kijelölt területi kamara,
 - b) az országos kamara elnökével, alelnökeivel, elnökségi tagjaival, titkárával, etikai-fegyelmi bizottság elnökével illetve tagjaival szemben a lakóhelye szerinti illetékes területi kamara folytatja le.

V. fejezet

Hatályba léptető rendelkezések

- 39.§ (1) A jelen etikai-fegyelmi szabályzatot a Magyar Építész Kamara Küldöttgyűlése 54/2007. (XII.14.) számú határozatával elfogadta.
- (2) Az etikai-fegyelmi szabályzat szövegét az elfogadásától számított 15 napon belül az Építész Közlönyben és a MÉK hivatalos web oldalán kell közzétenni.
- (3) Az etikai-fegyelmi szabályzat 2008. január 1. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Magyar Építész Kamara 1998. évi küldöttgyűlése által elfogadott és többször módosított etikai-fegyelmi szabályzata hatályát veszti.
- (4) Az etikai-fegyelmi szabályzatot a folyamatban lévő ügyekben nem lehet alkalmazni, ezekben a korábbi etikai-fegyelmi eljárási szabályokat kell alkalmazni. A folyamatban lévő ügyekben az etikai-fegyelmi felelősséget a 3.§-ban rögzítettek szerint kell megítélni.